

ՕՊԱՍԱ ԵՒ ՔՈՒՊԱ (ՖԻՏԵԼ)

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂՐԵԱՆ

Հիմա որ Օպամայի նոր իշխանութիւնը կամաց-կամաց ինք-զինք սկսած է հաստատել թէ ներքին եւ թէ արտաքին մարզերէն ներս, քաղաքականորէն խիստ հետաքրքրական պիտի ըլլայ հետեւի այն բոլոր նոր մօտեցումներուն, որոնց ակնարկած էր ԱՄՆ 44րդ նախագահը իր ընտրապայցքարի ընթացքին։ Ինչ կը վերաբերի յատկապէս արտաքին քաղաքականութեան, ըստ երեւոյթին անոր դեկավարութիւնն ու հակոռութիւնը պիտի ստանձնեն երեք հոգիներ, որոնց պիտի միանան իրենց նշանակած «յատուկ ներկայացուցիչներ»։ Այսպէս հիմնական երեքը կը հանդիսանան նախագահ՝ Պարաք Օպամա, փոխ-նախագահ՝ Ճայտըն, եւ նշանակեալ արտաքին գործորու նախարար՝ Հիլլըրի Գլինթըն։ Վերիվարոյ ծանօթ էք նախագահ։ Օպամայի տրամադրութիւններուն, ինչ կը վերաբերի Ամերիկայի բարեկամ եւ ոչ-բարեկամ երկիրներու հետ յարաբերութեանց։ Օպամա, ընտրական շրջանին, նոյնիսկ իր հակառակորդները նեղացնելու գնով, յայտարարած էր որ տրամադրիր է հանդիպելու որեւէ մէկու հետ, «առանց նախապայմանի»։ իր այս յայտարարութիւնը շատերուն կողմէ լաւ ըընդունուեցաւ, նոյնիսկ տկարութեան վերաբերուեցաւ յատկապէս հանրապետական կուսակցութեան շրջանակներէն ներս, որոնք Պուշի օրով վարժուած էին աւելի «Ծղուտ» եւ «Պօրաւոր» դիրքերոշումներու։

Ամէնս պարապալի, Օպամա երկ-
խօսութեան տրամադրութիւն
յայտնած էր իրանի, վենեգուելալի,
Հիւսիսալին Քորէալի եւ այլ ոչ-
բարեկամ նկատուած երկիրներու
ղեկավարութեան հետ հանդիպելու
եւ զիրար բաժնող եւ իրարու
հանդէպ ոչ-բարեկամական տրա-
մադրութիւններ ունեցող մարդոց
հետ հարցերու քննարկելու։ Անց-
եալին, ընթերցողները կը լիշեն որ
նախագահ Ռիչըրտ Նիքոլըն Զի-
նաստան այցելած էր պաղ պատե-
րազմի օրերուն, եւ որդեգրած ինչ
որ այդ օրերուն նկարագուեցաւ
իբրեւ «փինկ-փոնկի դիւանագի-
տութիւն»։ Այս դիւանագիտու-
թեան կիրարկումով, Ամերիկա եւ
Զինաստան, իրարու հետ բարեկա-
մական կապեր հաստեցին փոխա-
դրու գործակութիւն մը ուկանուով։

Հիւըրի Գլխթըն, Ամերիկայի
նոր պատաքին գործերու պատաս-

խանատուն, իր առաջին արտայայտութեանց մէջ, կը խոստանար «ճարպիկ ոյժ» (smart power) օգտագործել միջազգային մարզէն ներս, որ ըստ իրեն, կը բաղկանար երեք սկզբունքներէ – երկխօսութիւն (dialogue), դիւանագիտութիւն, (diplomacy) եւ գարգացում (development): Հասկնալի է անշուշտ որ այս երեք սկզբունքները ունին իրենց զանազան մանրամասնութիւնները, որոնք ընդհանրապէս կամուրջներ վերասաստատելու, եւ բարեկամական, մանաւանդհասկող կապեր որդեգրեու: Պէտք չէ մոռնալ նաեւ որ իբրեւ աշխարհի միակ գերզօր պետութիւն, Ամերիկան միշտ ալ կը լիշեցնէ որ «բոլոր ընտրութիւնները ի զօրու կը մնան, նոյնիսկ ոյժի գործածութիւնը»: Գնահատելի է մանաւանդ, որ Պուշի 8 տարի տեսող իշխանութեան շրջանին, տիրապետող քաղաքականութիւնը կեղրոնացած էր առաւելաբար ոյժի գործածութեան վրայ, նոյնիսկ այնտեսակ ոյժ որ նկարագրուեցաւ իբրեւ «կանխարգելիչ ոյժ» (pre-emptive strike) որ կիրարկուեցաւ իրաքի եւ Աֆղանիստանի պատերազմները սկսելու համար: Գիտենք, օրինակի համար, որ իրաքեան պատերազմի տուն տուող պատճառաբանութիւնը մասսայական սպաննիչ գէնքերու ենթադրեալ գոյութիւնն էր Սատուած Հիւակէնի մօտ (weapon of mass destruction WMD): Հիմնականին մէջ այդ գէնքերը գոյութիւն իսկ չունէին, սակայն Պուշի իշխանութեան կազմողները ճանչցուած իբրեւ նոր պահպանողական մարդիկ (neo-conservative), Զէնի, Ռուզգափէլտ, Լայլովիթ, եւայլն կ'ուգէին անպայման վերջ տալ Հիւակէնի իշխանութեան, յենած յետին հաշիւներու վրայ – քարիւր, իսրայէլի ապահովութիւն, անձնական վրէժինդրութիւն, եւայլն: Միծաղելին այդ էր որ իրաքեան պատերազմի ձեռնարկելով, իբրեւ թէ Պուշ կ'ուգէր տեմոքը ասի հաստատել Մերձաւոր Արեւելքի մէջ, որ օրինակ պիտի ծառայէր այլ արաբական երկիրներու որոնք ամբողջատիրական դրութեան մէջ կը գտնուէին:

Ուրեմն Օպամայի իշխանութիւնը իր արտաքին գործերու պատասխանտուի բերնով, կ'ուզէ աշխարհին յայտնել որ նախընտրութիւնը պիտի տաց առաւելաբար դիւանագիտութեան, քան թէ ոյժի, առանց սական այս վերջինը լման լքելու:

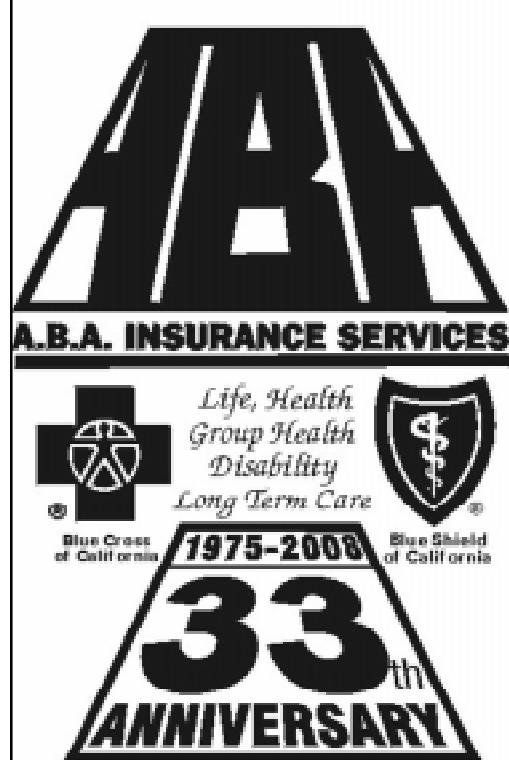
* * *

Կը հասնիմ Քուպային: Ինչպէս Նիքսըն եւ Զինաստան յաջող-դեցան իրենց յարաբերութիւնները ընականացնել Նիքսընի Զինաս-տան այցելութենէն ետք, Քուպայի պարագային ալ, ժամանակը հա-սած կը թուի հոս եւս հիմնական վերատեսումի ենթարկելու ԱՄՆ-Քուպա փոխ-յարաբերութիւնները, մանաւանդ որ Քասթրօ եղբայնե-րը, Ֆիտել եւ Ռատու, դրական տրամադրութիւն ցոյց կու տան Պարաք Օպամայի նկատմամբ: Քու-պայի հետ կապերը խոզումի են-թարկուեցան 50 տարիներ առաջ, երբ Ֆիտել Քասթրօ, յեղափոխու-թեամբ իշխանութաեն համնելէ ետք ուզեց ամերիկեան շրջանակին դուրս ելլելով, զործակցիլ այդ օրերու Խորհրդային Միութեան հետ: Պաղ-պատերազմի օրեր էին եւ և. Միու-թիւնը յանձն կ'առնէլ Քասթրոյի Քուպային տրամադրել անհրա-ժեշտ օգնութիւնը, զինքը ապահո-վող տնտեսական - տնտեսական եւ զինամթերք, երեւոյթ որ երբեք ընդունելի չէր Ամերիկայի համար: Ամերիկան երեք չէր կրնար ըն-դունիլ որ իր շրջապիծէն ներս (backyard) որեւէ փոքր երկիր խու-սափի իր անմիջական հսկողութե-նէն, ինչ որ ֆ. Քասթրօ կը փորձէր այդ օրերուն: Ամերիկան, նախա-զահ Քենետաիի օրով, նոյնիսկ փոր-ձեց ձախող արշաւանք մը Քուպայի վրայ, (Bay of Pigs) ճանչցուած եւ սպառնած դիմելու Յրդ համաշ-խարհային պատերազմի: Բարե-բախտաբար, ոռուսերը տեղի տուին, Միկոյեանի Քուպա այցելութեամբ եւ ետ քաշեցին իրենց հրթիւնները Քուպային:

Ներկացիս, այդ պայմանները
լման փոխուած են եւ ամերիկան
շահերու դէմ սպատանլիքները վերց-
ուած: Պաղ պատերազմը վաղուց
դադրած է: Քուպայի Ակրիկէ

զրկած «Կերիլլա» ոյժերը տուն դարձած են, աշխարհի բազմաթիւ երկիրներ բնական կապեր հաս- տառծ են Քուպային հետ, որոնց մէջ եւրոպական բազմաթիւ եր- կիրներ, ինչպէս նաեւ Զինաստան, եւ ուրիշներ: Ֆիտելը փոխարին- ուած է իր եղբօր, Ռառուի կողմէ որ զգոյշ է հակա-ամերիկեան ցնցիչ արտայայտութիւններ ընկելու: Անց- նող Հոկտեմբերին, ՄԱԿին ներս 17րդ անգամ ըլլալով, Ամերիկայի կոչ եղաւ Քուպային վերցնելու տնտեսական պաշարուածը (embargo): Նոյնիսկ նախագահ Քենետիի օրով Քուպայի հետ կապերը վերաստա- տելու փորձեր կ'ըլլային մինչեւ Քենետիի սպաննութիւնը: Անկէ ասդին, իրերայաջորդ նախագահ- ներու օրով, Հաւանայի հետ կապե- րը բնականացնելու փորձեր միշտ ալ եղած են, սակայն զանագան պատճառներով ձախողած: Ճերըլտ ֆօրտ, ճիմի Քարթըր, Ռեկըն, եւ Պիլ Քինթըն, տարբեր ձեւերով փորձեցին կապերը բնական դարձ- նել, սակայն միշտ ալ խանգար- ուած: Հիմնական առարկութիւնը այն էր որ այս կացութենէն առա- ելաբար ամերիկեան շահերը կը կորսնցէին, քան թէ Քուպայի շա- հերը: Պարաք Օպամա եւս իր ընտրապայքար ընթացքին, խոս- տացաւ կացութիւնը փոխել: Ու- րեմն այս տարի կը հանդիսանայ Ամերիկա-Քուպա կապերու խզման 50րդ տարին, այսինքն Յունիոնը 3, 1961: Թերեւս առաջին անգամ ըլլալով, Ամերիկայի եւ Քուպայի շահերը, ինչպէս նաեւ քաղաքական երեւոյթները այնպէս մը դասա- լորուած են որ նախագահ Պարաք Օպամա կը յաջողի «գործեան հանգոյցը» կտրել, երբ իր բազմա- թիւ նախորդները ձախողեցան: Օպամա խոստացաւ Ռառուի հետ

Suppl. 19

ԱՊԱԽՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԲՈՒՋԵՑՏ է

ԵՐԻՔԵՔ ՈՒԾ ԶԵ ՎԵՐԱԲՆՆԵԼՈՒ
ԶԵՐ ԱՊԱԹՈՎԱԳՐՈՒԽԹԻՒՆՆԵՐԸ

mtsrnu wurputuu

818 500-9585 ABA INSURANCE

ONE EIGHT HUNDRED EIGHTEEN "HAI-TAD"

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԳԱՂԱՓԱՐԻ ՄԵԾ ՄԱՐՏԻԿԱԼ (ՍԱՐԳԻՍ ՏԽՐՈՒՆԻՒ ՆԱՐԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ 80-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ)

ԱՀԱՐՈՒ ՇԽՐԸԸՄԵԱՆ

Ուստածուն տարիներ մեզ կը բաժնեն այն դժինմ թուականէն, երբ դադրեցաւ բարախելէս սիրաը Հնչակեան աննկուն առաջնորդ, տաղանդաւոր հրապարակագիր եւ նշանաւոր բեմբասաց ընկեր Սարդիս Տիգրունիին:

Շատ կարծ եղաւ ընկեր Սարդիս Տիգրունիին կեանքը: Ըստամէնը 31 տարի: Սակայն, ընդհակառակը, անոր ապրած քիչ տարիները եղան բեղմնաւոր, իշտակութեան արժանի մեծագործութիւններով լեցուն, ներկայ ու գալիք սերունդներուն համար օրինակելի:

Դաւադիր, եղայրասպան գնդակը չթուլատրեց, որ Հնչակեան կուսակցութեան ու հայ ժողովուրդի այս հարազատ զաւակը կարենայ երկար ծառայել իր գաղափարին ու հայրենիքին: Ան ինկաւ իր տաղանդին ծաղկման գարունին մէջ, համակ եռանդ ու նուիրում:

Ութ տասնեակ տարիներ մեզ կը բաժնեն զաղափարի ու հայրենասիրութեան Մ'եծ Առաքեալէն: Այսուհանդերձ, ընկեր Սարգիս Տիգրունին կը շարունակէ ապրիլ իր գաղափարի ընկերուներուն, իր հետեւ գործնական ու անշահանդիր հայրենասիրութեան, անտեղիտալի գաղափարասիրութեան եւ անբեկանելի կամքի մարմնացում:

Ընկեր Տիգրունի ապրեցաւ սիրութահայութեան համար մեզ իրադարձութիւններով լեցուն շրջանի մը մէջ: Պատմական այդ տարիներուն, երբ, ջարդերէն մազապուրծ փրկուած մեր ժողովուրդին մասնիկները, շուար ու անհեռանկար, տուադրուելու եւ կողոմնորշուելու պէտք ունէին: Ու մինչդեռ Դաշնակցութիւնն ու տարբեր կուսակցութիւններու, Տէր Զօրի Մատուցութիւններու, Տէր Զօրի մը ուղին, Հնչակեան պայծառատեսն եղավարը կը պատգամածէր.

«Մ'եր տաղաւարները պէտք է հաստատէլ Արարատեան Դաշտին մէջ, հոն, հոն, Մասիսի ստորոտը, ուր մեր վարդակարմիր խորհրդանշանը կը փողփողայ յաղթականորէն, ուր հայ աշխատաւորութիւնը կ'երկնէ Հայաստանի վերածնունդը: Զեր ուժն ու հորիզոններու տակ լումպէտս մի՛ վատնէ: Դէպի երկիր, դէպի մեծ ուղին, Հնչակեան պայծառատեսն եղավարը կը պատգամածէր:

Ընկեր Սարգիս Տիգրունի, եղաւ ու կը մնայ մէկը Սփիւրութիւնը մէջ վերածներուն անհաշտ հակառակորդը: Ֆրանսացի զաւթիչները երկու առմիւ աքսորեցին աննկուն մարտիկը, բայց երբեք չկրցան մարել անոր կորովն ու մարդասիրութիւնը: Այսպիսով է, որ ընկեր Տիգրունի կը դառնայ արաբական ժողովուրդներու ազատագրական պայքարի վեթերաններէն մէկը:

Ընկեր Սարգիս Տիգրունի եղաւ նաեւ անհատական խիզախութեան, տոկուն կամքի ու անձնուրացու-

Հնչակեան հայրենասիրութեան նկարագիրը, ան կը յայտարարէր.

«Մ'եր նուիրումը և Խորհրդացին Հայաստանին՝ ակնկալութեամք չէ, այլ՝ գաղափարական»:

Զերմօրէն պաշտպանելով հայութեան վերածնուած հայրենիքը, ընկեր Սարգիս Տիգրունի օտար ափեր նոր բոյն դրած սփիւրքահայութիւնը կը ստովորէր ժողովուրդներու բարեկամութեան, համատեղ պայքարի գաղափարներով:

Ան կը դաստիարակէր գաղութահայ զանգուածները ժողովրդավական առողջ մտածողութեամք, հիւրընկալ երկիրներու ժողովուրդներու եւ անոնց շահերուն հանդէպ՝ յարգանքի զգացումով:

Ս.Դ. Հնչակեան կուսակցութեան միջազգայնական ոգիին ցայտուն բնորոշումը տալով՝ ընկեր Ս. Տիգրունի կը յայտարարէր. «Մ'եր ընկերացին հաւատամքն է՝ Մարդկութեան երջանկութիւնը»:

Պայքարելով հայ ժողովուրդի թշնամիներուն դէմ, ազգային այլամերումի ու հայրենադաւառ թէմ, իր բովանդակ կորովը հայութեան ազգային վերամիաւուրումի գործին արամադղելով, ընկեր Սարգիս Տիգրունի պայքարած կ'ըլլար ժողովուրդներու բոյոր թշնամիներուն դէմ: Ֆրանսացի զաղութարարները չէին կրնար չնկատել այս հանգամանքը: Զէին կրնար ընկեր Տիգրունիի մէջ չտեսնել զաղութացին տիրապետութեան անհաշտ հակառակորդը: Ֆրանսացի զաւթիչները երկու առմիւ աքսորեցին աննկուն մարտիկը, բայց երբեք չկրցան մարել անոր կորովն ու մարդասիրութիւնը: Այսպիսով է, որ ընկեր Տիգրունի կը դառնայ արաբական ժողովուրդներու ազատագրական պայքարի վեթերաններէն մէկը:

Ընկեր Սարգիս Տիգրունի եղաւ նաեւ անհատական խիզախութեան, տոկուն կամքի ու անձնուրացու-

մի՛ վատնէ: Դէպի երկիր, դէպի երկիրը կը պաշտպաններէն: Բնորոշումը:

Ընկեր Սարգիս Տիգրունի, եղաւ ու կը մնայ մէկը Սփիւրութիւնը մէջ վերածներուն անհաշտ հակառական գլխաւոր պաշտպաններէն: Բնորոշումը:

Տար. էջ 19

ԴԵՊԻ ԵՐԿԻՐ

Ծ.Խ. Սոյն յօդուածը տպուած է Փարիզ լոյս տեսած Հնչակեան կուսակցութեան օրկաններէն «Արձագանգ Փարիզ»-ի 27 Ապրիլի 1924-ի թիւին մէջ:

Ընկեր Սարգիս Տիգրունիի սոյն գրութիւնը իյայտ կը բերէ իրաւունքարի, նախատեսող գաղափարախօսու գրիչը, այն օրերուն, երբ կասկած տակաւին չէր փարատած հայրենիքի իրականութեան նկատմամբ՝ այսօրուած հայրենասէր շարք մը կազմակերպութիւններուն քաղաքական մտքի առաջնորդներուն մօտ:

Ներգաղիք մասին ընկեր Սարգիս Տիգրունիի տեսակէտները, այսօր ալ կը պահեն իրենց զարմանալի ըստելու չափ այժմէականութիւնը:

Հասարակական տրամադրութեանց լեռնակուտակ մակընթացութեան օրերուն էր: Որպէս թէ, բիրտ ուժը ծունկի բերելու եւ իրաւութիւնքի թագաւորութիւնը հաստատելու համար ուղամացած իջնող արեւմտեան բանակներու յաղթամակին մէջ տիեզերական իսականութեան ներկաւ եւ եղբայրութեան գրաւականները մենամոլ փոքր ազգերը խրախճանքի մէջ էին: Անոնց շարքին, փորձառական տեսակէտով շատ փոքրիկ հայ ժողովուրդը, առողուած անսահման լաւատեսութեամք, կը կարծէր հասած ըլլալ պատմական այնպիսի հոյակապ հանգուածնի մը, ուր արեւելեան բոնապետութեան ջախջախուած գանկերուն վրայ հրաշափառորէն պիտի բարձրանայ Միացեալ, Անկախ Հայաստանի հսկայ կոթողը, որպէս հայ ցեղի յախտենական անմահութեան թանձրացեալ խորհրդանշնը, եւ Արեւելքի Մարտիրոսը այսուհետեւ քաղաքավարատեան վերապատճեան վրայ կը վերջին քաղաքավարատեան նութիւնը: Այս վերջին քաղաքավարատեան նութիւնը ու իրեն գօրավիրու ունի մէկ ազակողմեան եւ ձախակողմեան պահապանողականները, չէր կրնար ամլութեան չդաստապատութեամական լիակատար պատութեամք պիտի ապրէր արեւելին տակ: Սեւ Ծովէն մինչեւ Միջերկրական, Արարատէն մինչեւ Տարուն հարիւր հազարաւոր քառական գաղատան վական կամքի կոթողը: Այս վերջին քաղաքավարատեան նութիւնը ունի մինչեւ Տարուն հարիւր հազարաւոր քառական գաղատան վական կամքի կոթողը: Այս վերջին քաղաքավարատեան նութիւնը ու իրեն գօրավիրու ունի մէկ ազակողմեան եւ ձախակողմեան պահապանողականները, չէր կրնար ամլութեան չդաստապատութեամական լիակատար պատութեամք պիտի ապրէր արեւելին տակ: Սեւ Ծովէն մինչեւ Միջերկրական, Արարատէն մինչեւ Տարուն հարիւր հազարաւոր քառական գաղատան վական կամքի կոթողը: Այս վերջին քաղաքավարատեան նութիւնը ու իրեն գօրավիրու ունի մէկ ազակողմեան եւ ձախակողմեան պահապանողականները, չէր կրնար ամլութեան չդաստապատութեամական լիակատար պատութեամք պիտի ապրէր արեւելին տակ: Սեւ Ծովէն մինչեւ Միջերկրական, Արարատէն մինչեւ Տարուն հարիւր հազարաւոր քառական գաղատան վական կամքի կոթողը: Այս վերջին քաղաքավարատեան նութիւնը ու իրեն գօրավիրու ունի մէկ ազակողմեան եւ ձախակողմեան պահապանողականները, չէր կրնար ամլութեան չդաստապատութեամական լիակատար պատութեամք պիտի ապրէր արեւելին տակ: Սեւ Ծովէն մինչեւ Միջերկրական, Արարատէն մինչեւ Տարուն հարիւր հազարաւոր քառական գաղատան վական կամքի կոթողը: Այս վերջին քաղաքավարատեան նութիւնը ու իրեն գօրավիրու ունի մէկ ազակողմեան եւ ձախակողմեան պահապանողականները, չէր կրնար ամլութեան չդաստապատութեամական լիակատար պատութեամք պիտի ապրէր արեւելին տակ: Սեւ Ծովէն մինչեւ Միջերկրական, Արարատէն մինչեւ Տարուն հարիւր հազարաւոր քառական գաղատան վական կամքի կոթողը: Այս վերջին քաղաքավարատեան նութիւնը ու իրեն գօրավիրու ունի մէկ ազակողմեան եւ ձախակողմեան պահապանողականները, չէր կրնար ամլութեան չդաստապատութեամական լիակատար պատութեամք պիտի ապրէր արեւելին տակ: Սեւ Ծովէն մինչեւ Միջերկրական, Արարատէն մինչեւ Տարուն հարիւր հազարաւոր քառական գաղատան վա

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ԳԵՂՐԳ ԽՐԼՈՂԵԱՆ - 80

Ծ.Խ. Մի քանի ամիսներ առաջ, Փրոֆ. Գէորգ Խրլողեանը թեւակոխեց իր կեանքի ութուներորդ տարին: Մեծայարդ ուսուցապետի, մանկավարժի, գիտնականի, պատմաբանի, հոգեբանի, փիլիսոփայի, աստուածաբանի եւ ներհուն մտաւորականի 80-ամեակի ծրագրուած հանդիսութիւնը դժբախտաբար չի կայացաւ, առողջական վիճակի վերիվայրումներուն պատճառաւ: Ստորեւ կը հրատարակենք նշեալ հանդիսութեան նպատակաւ մէկտեղուած կարգ մը վկայութիւններ, մաղթելով որ մեծայարդ փրոֆեսորը ամբողջապէս կազդուրուելով, կը շարունակէ ստեղծագործել եւ իրեն յատուկ եռանդով, մտածելակերպով եւ առաջադրութիւններով խանդակաւ իր աշխատասիրութիւններն ու իրապարակային ելոյթները գնահատող մեր ժողովուրդը:

«Յարգարժան գիտնական, մեր եկեղեցու հարազատ զաւակ Գէորգ Խրլողեանին եւ իր ազնիւ տիկնոց՝ սիրով եւ օրհնութեամբ: Վազգէն Ա. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց. Ս. էջմիածին, 10 Ապրիլ, 1983»: Մակագրութիւններին Սուրբ Օծութեան նուիրած «Նոր Կտակարանի» տիտղոսաթերթուած:

«Սիրեցեալ որդուոյ մերուած եւ հարազատին Փրոֆ. Գէորգ Խրլողեանին՝ դուք Հայաստանի մէջ եղաք մեր հայրենաբնակ ժողովուրդի մտաւորական զաւակներից մէկը, որ իր դաստիարակչական ու կրթական ծառայութիւնների կողքին, հեղինակ դարձաւ 14 հաստարակչութիւններու, աւելի քան 400 յօդուածներու եւ տակաւին 10 անտիպ ուսումնասիրութիւններու, որ կը սպասեն իրենց լոյս ընծայման: Իբրև ձայնասփիւրի եւ հնուուստասեսութեան փոխ-տնօրին, յայտնի զոհողութեանց միջոցով կազմակերպեցիք բազմաթեզու հաղորդումներ հայ գրականութեան, մշակութիւն պատմութեան, հայ ազատազրական շարժումի եւ ցեղասպանութեան մասին: Հոս Անձելոս հաստատուելին ետք ալ, դուք շարունակեցիք ձեր հետեւողական ու անսակարկ ծառայութիւնները՝ զանազան նիւթերու շուրջ բանախօսելով եւ հայկական թերթերու մէջ բովանդակալից յօդուածներ սոորազրելով: Խորապէս ուրախ ենք, որ ի գնահատութիւն ձեր նուիրեալ աշխատանքներուն, մասնաւոր յոբելինական յանձնախումբ մը կազմուած է՝ արժանավայել կերպով պատուելու համար ձեզ: Մենք նոյնպէս մեծապէս կը գնահատենք ձեր բազմաթեզուն ծառայութիւնները եւ այսու Հայրապետական կոնդակաւ ձեզի կը չնորէնք մեր բոլորի Սրբութեան Սրբոց Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնի Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ շքանշանը:»

Գարեգին Ա. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց:»

16 Մայիսի 1999, համար՝ Է/232

«Յատուկ ուրախութեամբ կողունենք Դոկտ. Գէորգ Խրլողեանի ներկայ հասորը: Խւրայատուկ աշխատասիրութիւն մըն է այս գործը իր բնոյթով, խորքով ու նպատակով. բոլորովին տարբեր՝ սովորական ուսումնասիրութիւններէ ու հաստարակութիւններէ: Մենք ուզեցինք որ Դոկտ. Խրլողեան նախ ՀԱՅԿ պաշտօնաթերթին մէջ յաջորդաբար լոյս ընծայէ ներկայ հասորը կազմող յօդուածները, եւ ապա անոնք որպէս մէկ

ARTO "ART" KHACHADOUR

Fleet Sales Manager

RUSNAK/Arcadia Mercedes-Benz

New and Pre-Owned

55 W. Huntington Drive

Tel: 626-462-3029 Cell: 626-390-05640

Email: akhachadour@rusnakautogroup.com

www.rusnakautogroup.com

Call and make an appointment for Best deals

ամբողջութիւն հրատարակուին Կաթողիկոսարանի կողմէ: Այս նախաձեռնութեան դիմեցինք նկատի ունենալով նման աշխատասիրութեան մը կարիքը մեր ժամանակակից հգեւոր գրականութեան անդաստանէն ներս: Հետեւաբար, վատահ ենք, որ այս հրատարակութիւնը մեծապէս պիտի նպաստէ մեր ժողովուրդի հոգեւոր կեանքի առաւել սնուցման ու վերանորոգման: Տէրունական Աղօթքի սովորական ու ընթացիկ մէկնարանութիւն մը շէ որ կը հրամցնէ այս հատորը:»

Նորին Սուրբ Օծութեան ՏՏ Արամ Ա. Կաթողիկոս
Մեծն Տան Կիլիկիոյ

(Առաջաբան «Տէրունական Աղօթքի Մեկնութիւն» հատորի, 2002)

«Մեծարգոյ Դոկտ. Խրլոպեան,

Մայր հածախարանի ուսանողութեան, դասախոսական անձնակազմի եւ անձամբ իմ անունից հաճեցէք ընդունել ամենաջերմ մաղթանքները Զեր յոբելեանի առթիւ: Սրտանց ցանկանում ենք Զեր եւ Զեր հարազատներին քաջառողջութիւն, անսպառ եռանդ, նորանոր յաջողութիւններ Զեր անբախտիր աշխատանքում եւ մեր հայրենիքի ապագան կերտելու գործում»:

Յարգանքներով, Արամ Միմոնեան, Ռեկտոր,
ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ

«Երկար ատեն մեր փափաքն ու ակնկալութիւնը եղած է Հայ-Երենիքէն մասնագէտ դաստիարակներ ու մտաւորականներ ունենալ մեր կրթական հաստատութեանց մէջ: Գէորգ Խրլոբեան եկալ լիովին արդարացնել մեր այդ ակնկալութիւնները, յուսալի դուռը բանալով նաեւ յառաջիկայ փոխանակութեանց: Մենք, Փրոփ Խրլոբեանին մէջ ճանչցանք ազնիւ եւ ամբողջական մտաւորականը եւ իրաւ նուիրեալը՝ Հայ գրին ու մշակոյթին:» Ա. Մանուկեան, Նախագահ Հ.Բ.Լ. Միւթեան Կերոնական Վարչական ժողովի, 1986

«Բեղուն է եղել Գ. Խրլոպեանի աշխատանքը արտասահմանի հայ գաղթավայրերում: 1968-69 թթ. նա վարել է Պէլութի Հայկակեան քոլէճի Հայագիտական ամպիոնը, 1974-ին հիմնել Պուէնոս-Արէսի էլ Սալվադոր համալսարանի հայագիտական դասընթացները, 1975-ին դեկավարել ԱՄՆ-ի Ուէյն (Տիթ-րոյտ) համալսարանի սլավոնագիտական ամպիոնի հայագիտական մասը: 1985 եւ 1986 թթ. հայ մշակոյթի պատմութեան դասընթացն է վարել Ամերիկայի Քալիֆորնիայի նահանգի Լա Վերն քաղաքի համալսարանի Ամերիկահայ միջազգային քոլէճում: Նրան շնորհուել է Լա Վերն Համալսարանի պատուարո դոկտորի կոչում: Լայն է Գ. Խրլոպեանի հետաքրութիւնների լրջանակը: Բայց նա ունի իր նախամիրած բնագաւառը՝ հայ փիլսոփայութեան պատմութիւն, կիրառական տցիուրգիա եւ սիիւռքագիտութիւն:»

Դոկտ. Փրոփ. Արշակ Գ. Մադոյեան,
ՍՍՀՄ Փիլիսոփայական ընկերութեան հայկական բաժանմունք,
Տարեգիրք-1987, Երեւան, 1987, Էջ 208-209

«Փրոփ. Գ. Խրլոպեանին Հայութեան ճակատագրով այրուող եւ անոր կոգեւոր վերածնունդի համար տքնող մարդուն: Վասն Հայ իրաւանց կետրոնական խորհուրդի՝ Յ. Աւետիքեան».

(Մակագրութիւն «Լոզանի Խաղաղութեան Խորհրդաժողովը» գրքի (1983) տիտղոսաթերթում)

Կազմակերպութեամբ՝
Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան

Դասախոսական երեկոյ
նուիրուած՝

Վիքրեոր Համբարձումեանի
Ծննդեան 100-ամեակին

Դասախոս՝
Պրն. Սահակ Թուլքեան

(PowerPoint presentation)

Տեղի կ'ունենայ

Որբաթ, Փետրուար 13, 2009

Երեւանի ժամանակակից 8-ին

Ալենտէլի Կեղրոնական Գրադարանին մեջ
222 East Harvard Street, Glendale

Մասաքարագիտութիւն

Հայաստանի ազգային

massis Weekly

Volume 29, No. 02

Saturday, JANUARY 31, 2009

Sarkisian Regime Avoids Council of Europe Punishment Again Monitoring Committee to Continue Examining Armenian Authorities' Compliance with PACE Demands

STRASBURG -- The Parliamentary Assembly of the Council of Europe declined on January 27 to punish Armenia over Yerevan's failure to implement mandated reforms in the wake of 2008's political violence in the Armenian capital Yerevan.

At stake in a January 27 PACE vote was the suspension of Armenia's voting rights in the European legislative body. By a 141-3 margin, deputies decided not to impose such a punishment on Yerevan. In so acting, PACE appeared to back away from implementing penalties outlined in two previous resolutions, both of which demanded that the Armenian government provide a full and transparent account of its actions during the 2008 political crisis. So far no such independent investigation has been conducted. PACE had also demanded that the government release what the political prisoners being held in Yerevan.

A third PACE resolution, adopted January 27, extended the organization's deadline for Armenia's compliance with democratization mandates until April. "It was important that Armenian colleagues understand that the Assembly sought to integrate Armenia into the community of values to which it had chosen to belong, and not simply to criticize," said PACE President Lluís Maria de Puig.

The resolution emphasized the importance of the Sarkisian administration's pledge to amend two articles of the Armenian Criminal Code that deal with attempts to "usurp state authority by force" and organize "mass disturbances" and have been used in the prosecution of the most prominent of the jailed oppositionists. The PACE described the pledge as a "signal indicating the readiness of the Armenian authorities

to begin to address the concerns of the Assembly in relation to the situation of the persons deprived of their liberty in relation to the events of 1 and 2 March 2008."

The resolution instructed the Monitoring Committee to continue to examine the Armenian authorities' compliance with PACE demands and "propose any further action to be taken by the Assembly" at its next session due in late April.

The committee's chairman, Serhiy Holovaty, said Yerevan still has a long way to go in addressing the Council of Europe concerns. "Three debates, three resolutions, and only in December, as our co-rapporteurs say, have we achieved progress," he said. "But it is limited."

Opposition Alliance Critical of PACE Resolution

Levon Zurabian, a top Armenian National Congress (HAK) representative who was in Strasbourg, denounced the PACE for its perceived leniency toward

the Armenian government. "No matter how much we try to spread alternative views, since people here are quite uninformed about what's going on in Armenia, the views of the [PACE] majority depend on what the rapporteurs say," he told RFE/RL. "And that calls the Council of Europe's credibility into question. In our view, Prescott and Colombier presented a one-sided and false informa-

Continued on page 2

Turkey Drops Probe Into Armenian Apology Campaign

ANKARA -- A Turkish prosecutor has dropped a probe into a campaign to apologize for the Ottoman mass killings of Armenians, citing laws protecting freedom of speech, the Anatolia news agency reported Monday.

The prosecutor decided there was no ground to bring charges over the petition because "in democratic societies opponent opinions are protected within the scope of freedom of expression," Anatolia said.

The probe was launched earlier this month after several Ankara residents filed a complaint asking for the organizers and signatories of an Internet petition apologizing for the deaths to be

Aliev and Sarkisian Meeting in Zurich

President Serzh Sarkisian signaled further progress towards the resolution of the Nagorno-Karabakh conflict after holding talks with his Azerbaijani counterpart Ilham Aliyev in Zurich on Wednesday.

The talks began in the presence of the Armenian and Azerbaijani foreign ministers and the American, French and Russian diplomats co-chairing the OSCE Minsk Group. According to Sarkisian's office, the two presidents then spoke one-on-one for an hour before being again joined by their top diplomats and the mediators. They made no public statement after the meeting.

"The Armenian side assessed the results of the Zurich meeting as constructive and positive," the office said in a statement. It said Aliyev and Sarkisian instructed their foreign ministers, who met in the Swiss city on Tuesday, to continue the negotiating process.

It was also agreed that the Minsk Group co-chairs will again visit Baku and Yerevan soon in an attempt to help the conflicting parties overcome their remaining disagreements on the basic principles of a Karabakh settlement proposed by the mediators, added the statement.

Turkish Prime Minister Tayyip Erdogan: Yerevan Administration Does Not Share the Same Views as the Armenian Diaspora

The diaspora is trying to benefit from the recent situation in Turkish-Armenian relations, but the Yerevan administration does not share the same view, Turkey's prime minister said Wednesday.

"The Armenian diaspora is working, but their efforts are aimed at gaining benefits from the situation. From what I see, the Armenian administration does not share these (efforts)," Turkish Prime Minister Tayyip Erdogan told reporters before his departure to attend the World Economic Forum in Davos, Switzerland.

Erdogan said meetings between Turkey and Armenia continue at the lower ministerial levels, and it is aimed to gradually increase the level of these meetings.

"We have always been sincere in our dealings (with the Armenian administration)," he added.

Turkey's Foreign Minister Ali Babacan said Wednesday he met his Armenian counterpart Eduard Nalbandian in Davos, adding they would meet again in the Swiss town.

Babacan said there is an ongoing process between Turkey and Armenia and when a tangible outcome is achieved it would be announced.

He ruled out a trilateral meeting between Turkey, Armenia and Azerbaijan in Davos.

Babacan said earlier Wednesday that 2009 could be a milestone in Turkish-Armenian relations. He told broadcaster CNNTurk in Davos that he expected the problems between Turkey and Armenia to be solved in 2009.

At least two Armenians were shot dead in the latest exchange of fire along the Armenian-Azerbaijani line of contact east of Nagorno-Karabakh that was reported on Tuesday.

According to the Day.az online news agency, the Azerbaijani Defense Ministry said its forces deployed east of the Armenian-controlled town of Aghdam killed three Armenian soldiers and wounded several others as they repelled an attack on their positions late on Monday. "Azerbaijani troops suffered no casualties," said a ministry spokesman, Eldar Sabiroglu.

The Armenian side came up a different version of events. A spokes-

man for Nagorno-Karabakh's Defense Army, Señor Hasratian, said the skirmish broke out after a civilian resident of Karabakh "attempted to move towards Azerbaijani positions" and was shot dead moments later. In a statement, Hasratian said the 25-year-old was drunk and "suffered from a mental illness."

The statement said that Karabakh Armenian soldiers failed to hold the man back and that one of them, identified as Arkady Hakobian, was also killed in the ensuing firefight. "According to preliminary information, the enemy also suffered casualties," it added.

Hillary Clinton Appointed Secretary of State

WASHINGTON, DC -- The Armenian Council of America congratulates Hillary Clinton on her appointment as Secretary of State of the United States in the Obama Administration.

Elected a Senator from New York in 2000, Mrs. Clinton demonstrated her support on issues of concern to the Armenian-American community. Clinton supported the Armenian Genocide Resolution and stated "I believe the horrible events perpetrated by the Ottoman Empire against Armenians constitute a clear case of genocide." She also believed in a fair and democratic resolution of the Nagorno-Karabagh conflict.

As a presidential candidate, Clinton continued to express her support "I will work to expand and improve U.S.-Armenia relations in addressing the common issues facing our two nations: increasing trade, fostering closer economic ties, fighting terrorism, strengthening democratic institutions, pursuing our military partnership and deepening cooperation with NATO, and cooperating on regional concerns, among them a fair and democratic resolution of the Nagorno-Karabagh conflict. As President, I will expand U.S. assistance programs to Armenia and to the people of Nagorno-Karabagh."

"Hillary Clinton has stood with the Armenian-American community and the Armenian Council of America congratulates her on her appointment as Secretary of State", said Armenian Council of America Chairman Vasken Khodanian.

Secretary of State Hillary Clinton with president Barack Obama

"We look forward to strengthening our relationship with Secretary Clinton in seeking stronger U.S.-Armenia relations".

The Armenian Council of America is a grassroots organization dedicated to work with all political leaders, offering Armenian related news, analysis and resources for policymakers, media, students and activists, advocating issues important to Armenian Americans. The Armenian Council of America aims to strengthen U.S. - Armenia and U.S. - Nagorno Karabakh ties, the development of programs promoting sustainable economic growth and good governance in Armenia, while promoting the values and responsibilities of global citizenship.

Armenian Police Mishandled March 2008 Rally

YEREVAN -- The head of a special parliamentary commission investigating the bloody post-election unrest in Yerevan called on Friday for the launch of criminal proceedings against police officers that ineptly used tear gas against opposition protesters on March 1, 2008.

According to Armenian law-enforcement authorities, tear gas grenades fired from a very short distance killed three of the eight civilians who lost their lives on that day. They say that only four officers used such grenades and that they still can not deter-

mine which of them caused those deaths.

Samvel Nikoyan, a pro-government deputy leading the parliamentary inquiry, said investigators "can and must subject all four men to criminal liability" for mishandling the riot equipment. He cited a letter from the Russian manufacturer of the Cheremukha-7 grenades which makes clear that they must not be fired at point-blank range.

The letter was sent to Yerevan last month in response to an inquiry from Nikoyan's commission. Some commission members wondered why the Special Investigative Service (SIS), a law-enforcement body leading the criminal investigation into the March 1 clashes, hadn't asked the Russians for such information during the previous

Man Jailed for Retracting Testimony Against Oppositionist

YEREVAN -- An Armenian army soldier has been sentenced to one year in prison for retracting his incriminating testimony against an opposition activist arrested during the post-election unrest in Yerevan.

The activist, Arman Shahinian, was jailed for 18 months last summer for allegedly assaulting police officers during the March 1 break-up of opposition leader Levon Ter-Petrosian's non-stop demonstration in the city's Liberty Square. The verdict in the case was based on a pre-trial deposition signed by Karen Hayrapetian, a 18-year-old resident of a village in central Armenia who prosecutors say witnessed the incident.

Hayrapetian claimed during Shahinian's trial that he was tricked by the police into signing the testimony shortly before being drafted to the army on June 10. The court ignored his statements, endorsing the assault charges brought against the opposi-

nine months.

Their questions were echoed by Armen Harutiunian, the state human rights ombudsman who also attends commission meetings. "The Special Investigative Service should have done that if it really wanted to understand how those people died," Harutiunian told RFE/RL. "They should not have waited for nine months."

Nikoyan also suggested that the grenades fired at supporters of opposition candidate Levon Ter-Petrosian demanding a re-run of the February presidential election were outdated.

"The maximum time for keeping Cheremukha-7 grenades filled with tear gas is five years," he said, again citing the Russian letter. "What is clear is that Armenia imported Cheremukha-7 in 1986 and 1989." Still, he said the letter added that outdated gas grenade cause no harm to human beings.

The SIS and other law-enforcement bodies have yet to explain the circumstances in which the five other civilian men died during the clashes. No security official has been prosecuted in connection with those deaths.

The clashes also left two interior troop servicemen dead. The authorities insist that they were killed by protesters. However, none of the more than 100 opposition members and supporters arrested following the unrest faced murder charges.

Sarkisian Regime Avoids PACE Punishment Again

Continued from page 1

tion about processes taking place in Armenia."

"I am convinced — and we have warned Council of Europe structures about that — that the Armenian authorities are stalling for time," said Zurabian. "They are doing everything to keep people in prison as long as possible."

"If the past is any indication, the Armenian authorities have almost certainly made this proposal in order to win time and find some way of circumventing the problem," the HAK said in a statement on Wednesday.

The opposition alliance also argued that most of about 60 opposition members and supporters remaining in

prison have been charged under different articles of the Criminal Code. "Does the focus on articles 225 and 300 mean that the other cases will now be brushed aside?" it said.

The HAK further criticized Prescott and Colombier for avoiding any meetings with opposition representatives during their last trip to Yerevan. "Had they done so, they would have been able to check their information more carefully, and more generally, take into account the input of the other side in the internal conflict of Armenia when preparing their amendments," it said. "They have not done so, and we believe the quality of their report, and consequently the credibility of the PACE, has suffered as a result."

SUPER BOWL XLIII

Sunday, February 1, 2009
Doors Open at 1PM
Kickoff at 3:30 PM

HOMENMEN AGOUMP
1060 N. Allen Ave.
TAMPA BAY 02.01.09
Pasadena, CA 91104

Kebab Sandwiches
Soujouk Sandwiches
Projected on a
10 FOOT SCREEN

Marginalization May Pose Threat to Security of Armenia

By Manvel Sargsyan

The most characteristic thing about the current stage of political development of Armenia is its philosophical nature. The quest for the ways of solution of the government crisis in the country began in the sphere of ideas and basic values. At least, the pro-government forces of Armenia launched such a debate. For a long time, it was considered that there is no political struggle based on ideas in the country. And now the time of ideological struggle has come. The native politicians and the nomenclature intelligentsia are persuading people that the "five thousand-year-old nation" has nothing in common with the European values, and there is no place for Armenia in United Europe which encroaches upon the sovereignty of Armenia. It is announced that every freedom is secondary and national unity is primary. Naturally, it is not announced around what the nation should come together, otherwise the meaning of this "cunning" philosophy would be lost.

If this is the ideological struggle, it would be better if the political struggle in Armenia remained "ideology-free". It would be possible to take the above mentioned notions in inverted commas and wash hands. However, what is underway is not safe. And the problem is not Western values and their opponents. The problem is that the most ideology-free and cynical struggle for government is the claim of having an ideology. Especially when this claim is made by marginal (rejected by the society) groups. It is even worse if it is done by the marginal who hold leverages of government.

The government of the marginal is always dangerous for the state. In fact, the state disappears as soon as it is turned into a reservation by the camp of the marginal. However, when the marginal aspire to isolating people and the state from their international opponents, their actions become highly dangerous for people. The history of the Armenian people is a vivid illustration of the struggle and deals of one marginal group or another with various powers. The unenviable national reality is the real result of this history. Modern Armenia deals with this phenomenon.

The marginal group which was rejected by the majority and maintained the government leverages through violence against the society sets forth "philosophical" justification of its right to handle the fate of the nation. It should have been expected that at some moment it would be announced to the nation that it has nothing in common with the European values. It should also have been expected that the abstract national unity (actually unification around the marginal who usurped power) would be declared a value which is above freedom and everything else. The time has come. The marginal took the path for identification of their own values with the values of the nation. More exactly, they adjusted the nation to their own values. It is suggested to see the "greatness of the nation" in that.

The marginal have no other way. Those who are rejected in the country always look for support outside the country. And if someone else outside rejects the values and intentions of the marginal, they launch blackmail in all the directions. Such are the mores of the marginal. In today's Armenia the oligarchs rejected by the society have appeared in their shoes, who have usurped power through violence. They usurped and were rejected. Now the actions of the camp of the marginal determine political life of Armenia inside and outside its borders.

One may become convinced of the limitless cynicism of the marginal who have cornered themselves in their home country from the mere display of values. The Armenian government relied on the West in the past few years. Now they hope to continue to but it is already clear that they also consider making the West accept their values because the West already refuses that. Moreover, it sets forth conditions. Everyone knows the story of the PACE. But on January 21 the new U.S. president Barack Obama announced to his people The time has come to reaffirm our enduring spirit; to choose our better history; to carry forward that precious gift, that noble idea, passed on from generation to generation: the God-given promise that all are equal, all are free, and all deserve a chance to pursue their full measure of happiness. It goes without saying that the perceptions of our oligarch-marginals and the perceptions of the west are different. However, this is not the worst thing for our marginals.

In Armenia they would somehow get adjusted to this. However, Obama stated that this is not the way of cowards, those who prefer rest to work, who only seek for wealth and glory. He addressed to those "who cling to power through corruption and deceit and the silencing of dissent - know that you are on the wrong side of history." He added the most "terrible" thing: we will extend a hand if you are willing to unclench your fist.

For several months the Europeans in the PACE demanded the impossible from the Armenian government, and now the U.S. president describes them as cowards. For our marginals match this description (corruption, deceit and the silencing of dissent). It makes them set to persuade people that they are right, and ask not to believe others. Never mind that the marginal identify their philosophy with the ideals of the five thousand-year-old Armenian people.

However, it would be unreasonable to overlook the disaster in this. It is common knowledge that the majority of the Armenian people and Serzh Sarkisian's camp are on opposite sides of history. But it is already absolutely serious when the leader of the most influential country of the world also thinks that this camp is not in the right place of the world history. For it turns out that the "camp" aims to drag the entire Armenian people onto the other side of history. They do not know where but they put it distinctly, Asia, where they think "national unity

is above freedom". It is clear why, they take it where they will get guarantees to their government posts and welfare.

This banal arrangement of interests and intentions in Armenia surprises few. Sometimes they say it is only blackmail. Of course, it is. But what is the purpose of this blackmail? To adjust to their values and mores? But is such a thing possible in the political world? If blackmail does not work, and Armenia is not sent to Asia, what will happen? Will the Armenian people benefit from this? Sometimes such jokes cause real trouble. Here there is something to consider. It should be clear that in this case the problem is not values but politics. Values determine the political climate. And political relations are serious. They affect the future and security of people and country.

In the struggle for government under the flag of "national unity" Armenia has lost its people (not the state but people) for a number of times. And in the course of history these tragedies happened to people with a political scheme identical to the current one. Allying with the Asian tyrannies confessing in other religions, the Armenian marginal forces crushed the traditional values of the Armenian people for several times, as well as the political protection of people. One may become convinced of this by studying two eras in the Armenian history. Just like now, the political alliance has not always matched the spiritual values of people. There were people who had other values. And they liked their own values and identified them with people's

values. More exactly, made people get adjusted to their values but under the flag of the religious orientation. Such were the times, everything was determined by the religious orientation.

Since the 5th century AC entire Christian peoples appeared to be marginal, getting isolated from spiritual and political values of those times. The Armenians were among them, who rejected the new Christian strand, duophysitism. Rejecting this new strand approved by Byzantium, the old Christians created a new religion, Islam. This made the Armenian Church even more marginal, which did not keep up with this new spiritual wave either. It is clear that both strands were going to crush all marginal remains. This is what happened in the next centuries. However, this is not the most terrible thing. The crushing was done through the Armenian marginal Christians.

Their activities among people had a destructive role. In the struggle for self-preservation the marginal focused on the quest for protectors outside, to get established inside the country, while the country was headed for the new spiritual values which united the entire

Continued on page 4

Come and join us with your loved ones to celebrate

Valentine's Day
An Italian affair

Saturday, February 14, 2009
8:30 pm

1060 North Allen Avenue, Pasadena

For tickets please call
(818) 391-7938

Proceeds of the event will benefit Massis Weekly

Tickets: \$35

Germany and the Armenian Genocide : New Book Released for UK Holocaust Memorial Day Offers Critical New Insights into Germany and the Armenian Genocide

Paul Leverkuehn, A German Officer during the Armenian Genocide: A Biography of Max von Scheubner-Richter, translated by Alasdair Lean with a preface by Jorge Vartparonian and a historical introduction by Hilmar Kaiser, London: Gomidas Institute, 2009, cxxx + 153 pages, map, photos, index, ISBN 978-1-903656-81-5, UK£17.00. Available from books@gomidas.org

One of the tangible links between the Armenian Genocide and the Holocaust is in the person of Max Von Scheubner-Richter, the German Consul in Erzurum in 1915 who later became a co-founder of the National Socialist (Nazi) Party in Germany, only our years later. This personal link to Adolph Hitler has led to much speculation about Hitler's intimate knowledge of the Armenian Genocide, and how such knowledge might have influenced the organisation of the Final Solution in Europe.

Scheubner-Richter was one of Hitler's most trusted and revered colleagues, one deemed irreplaceable by the leader following his death in the Munich Putsch of 1923. Given their close relationship it is unthinkable that the mass murder of an ethnic group that Scheubner-Richter witnessed was never discussed with Hitler who had a similar plan in mind for Jews. In "A German Officer During The Armenian Genocide", it is impossible to ignore the observations that Scheubner Richter makes about the Armenian Genocide, both verbally and in written correspondence, that were later to become features of the Holocaust.

A German Officer during the Armenian Genocide is a new English language biography of Scheubner-Richter, translated from the German original, and gives us unique insights into one of the most tantalising links between the Armenian Genocide and the Holocaust. This translation also includes a seminal introduction by the German historian, Hilmar Kaiser, who discusses Scheubner-Richter's involvement in the genocide of Arme-

nians in 1915. Kaiser's introduction draws on German foreign office documents and other archival materials including Armenian testimonies, to bring fresh light to otherwise speculative and sometimes sensationalised discussions about Germany's involvement in the Armenian Genocide.

According to both the original German biography, which was written by a colleague of Scheubner-Richter in the Ottoman Empire, and Kaiser's introduction, Scheubner-Richter took a commendable position in trying to avert the destruction of Armenians. His contacts varied from direct relations with the Armenian prelate of Erzurum (Smpad Saadetian), and the provincial governor (Tahsin Bey), to various intermediaries and Armenian deportees. Scheubner-Richter also communicated his concerns to the German ambassador Hans Von Wangenheim in Constantinople, and thus created an archival record of what he observed around him. He was not the only German consul in the Ottoman Empire who acted to save Armenians, yet as in other cases, the German foreign office was confronted with the hard reality that the fate of Ottoman Armenian was an internal Ottoman matter, while the German priority had to be the maintenance of the Turko-German alliance and winning the war.

Consequently, German intercession on behalf of Armenians was limited, and this limitation allowed the Allied powers and some later commentators to allege German complicity in the destruction of Ottoman Armenians in 1915. A German Officer during the Armenian Genocide brings important new research into light for a more informed discussion and substantive analysis of the subject matter.

According to Ara Sarafian, the publication of A German Officer during the Armenian Genocide is part of the Gomidas Institute's ongoing commitment to engage the Armenian Genocide issue in a critical manner. This publication is the Gomidas Institute's second publication addressing German involvement in the Armenian Genocide.

Marginalization May Pose Threat to Security of Armenia

Continued from page 3

Christian world. It went but did not make it because it was hindered by the despots the Armenian marginal invited from Asia. The problem is not that the invited despots were bad, simply they were the enemies of Byzantium. And their only friends were the obsolete old Christians, the marginal whose main foe was the Armenian people.

The result of such an alliance was the regular expansion of eastern despots and the destruction of people. There was such destruction in the 8th century when the Christian church and the pro-West Christian nobility and the new Christian church were destroyed, allying with the Arabs, and people were displaced from the country. The nobility was de-

stroyed or left for the West with people. However, what is more tragic, Byzantium which restored its dominance over Armenia displaced the old Christians, the supporters of the Asian despots (they were lucky because they moved to Cilicia and established a kingdom there) from the country.

However, the mores of the marginal in the country did not change over the time. Like the alliance with the Arabs in the 8th century, in the 13th century these forces allied with the Mongols. It ended in the final displacement of the Armenian people who moved to Eastern Europe. For the marginal, it was not good, the country without people appeared in the hands of the Asian despots succeeding one another. They could only consider their aspirations satisfied and take pride in a history of

Dr. Ronald Marchese to Speak at Fresno State on "Armenian Constantinople"

Dr. Ronald Marchese will discuss his recent research in Constantinople/Istanbul with a talk on "Armenian Constantinople/Istanbul: Church, Society and Culture," at 7:30 PM on Wednesday, February 11, 2009. The lecture, part of the Armenian Studies Program Spring 2009 Lecture Series, will be held in the University Business Center, Alice Peters Auditorium, Room 191, on the Fresno State campus.

Dr. Marchese is professor of ancient history and archaeology at the University of Minnesota, Duluth and has spent the last several years documenting the rich cultural history of the Armenians in Constantinople, by studying the works of arts that the Armenians produced. He will accompany his talk with slides of some of the artwork that he has catalogued.

The objects he studies are symbolic representations of inherent beliefs that define a specific community. They are connected to Armenian Christian doctrine, the unity of the Christian community, the Armenian people's unwavering attachment to the Divine mysteries expressed in Christ's life and finally the glorification of God. Making objects for the Church was a pious act and each item produced and donated was considered a personal statement of faith.

Consequently, the history of a people can be documented by the physical objects they produce and use in daily life and ritual. Things embody social values, define moral and ethical principles as well as illustrate artistic achievement. The collection of objects in the Armenian Orthodox churches of Istanbul demonstrates the interconnection between material culture, craftsmanship, and communal belief. Featuring high levels of artistic and technical sophistication, objects of faith were commissioned by church members as personal and communal expressions glorifying God.

Like many collections, the Arme-

millennia. And very few people are interested in what was created in Armenia during the periods of alliances with the eastern despots. Now we know that nothing. Whatever was created in Armenia in those centuries were in the period of sustainable development of the Armenian people as part of the Christendom. The ruins of the cathedrals of Avan, Zvartnots, Ani, as well as the "deadly" 8-10 centuries in Armenia are evidence to the balance of the "philosophical debate" in Armenia.

On a study of history, one gets a better understanding of the logic of "spiritual orientation" of the Armenians. There was no spiritual orientation. The Asian orientation was not orientation but the illustration of "saving" isolation of different marginal groups, another deal in the back of people. The groups which were isolated from civilization and deprived of political and spiritual power underpinned the tradition of alliances with the rivals of Byzantium. The victim of these alliances was the

nian Orthodox Church treasures in Istanbul contain objects that were never meant to be displayed in a museum, appear in a book or be part of a scholarly lecture. Their primary purpose was to serve, honor, and glorify God. They were a physical testament to religious belief that symbolized the intense spiritual conviction of the lay community.

The objects under study – those that make up a corpus of previously unstudied and unknown artifacts - are a physical reminder and tribute to a people who tenaciously maintained a national identity through the objects they produced, donated, and used in the celebration of their faith. They defined a unique style of religious art, the "Constantinople Style" that reflected the opulence and grandeur of a city many Armenians came to love as their own. Through their labor the city and the Church prospered and, in time, the community became one of the most important ethnic groups in Istanbul.

Dr. Marchese received his PhD from New York University and has a distinguished career in archaeology, having conducted research at the Plataiai Archaeological Excavation in Greece and at Tel Dor in Israel. He is the author of numerous articles and book chapters in the field. He is an alumnus of California State University, Fresno.

He is the author of the forthcoming book, *Splendor and Spectacle: The Armenian Orthodox Church Textile Collections of Istanbul*, M. Breu (Çitembik Ltd., Istanbul), in press, 2008. He has authored several other books on art and weaving.

The lecture is free and open to the public.

Relaxed parking is available in Lot J or in the UBC Parking Lot, after 7:00PM.

For more on the lecture please contact the Armenian Studies Program at 559-278-2669.

Armenian people. Some fell victim to the aggression of despots, others to the retribution of Byzantium. Yet the thirds were killed by the Turks centuries later. Instead, the marginal are safe and sound. And apparently they do not forget their traditions.

Hence, Serge Sargsyan's "camp" did not start from square one. Apparently some well-trained guys have persuaded him to study the subtleties of the philosophy of the Armenian marginal. The alliance with Asia at the expense of the freedom of people is the guarantee of government and personal welfare. At least, hope for such guarantees. However, Asia changed a long time ago, unlike Armenia, more exactly the Armenian marginal minority. However, the marginal of Armenia have no place to retreat. They did not estimate everything on March 1, and they will cling to everything. This is the danger of the philosophy of the Armenian marginal in 2008. There is nothing original about this philosophy. Instead, it poses a threat to the security of Armenia.

ՍՓիրաքազմ ՄԱՍԻՆ

«ԶԱՅԱԿԻՐ»Ի ՀԻՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱԹՍՈՒ ՏԱՐԻՆԵՐԸ

Հպարտութեամբ եւ ուրախութեամբ կը յայտարարենք թէ այս տարի «Զայակիր» թերթը կը բոլորէ իր հիմնադրութեան վաթսունաժեակը:

Տարիները կը սահին եւ այսօր իր ետին կը թողու մեղուածան աշխատանքի ու մամլոյ արդիւնաւէտ գործունեան 60 տարիներ:

Երջանիկ հանգրուան մըն է այս մեզի համար եւ առիթէն օգտութեալ անգամ մը եւս ուշադրութիւն կը կեղրոնացնենք այդ 60 տարիներուն վրայ:

Սփիրաքեան թերթի երդիքին տակ խմբագիրներ, աշխատակիցներ եւ ամբողջ անձնակազմ մը միասնաբար ինչպիսի հերոսական ու զոհաբեկալ աշխատանք պէտք է տանին, որպէսզի այդ հայ մամուլ գոյատեէ, հետզետէ զօրանաւով իր առաքելութիւնը շարունակէ ամբողջ 60 տարիներ:

Մեր թերթին երդիքին տակ ահաւասիկ այսպիսի աշխատանք մըն է որ կատարուեցաւ ու կը կատարուի:

Ուրեմն ասկէ 60 տարիներ առաջ «Զայակիր» թերթը սկսաւ լոյս տեսնել 5 Մայիս 1948ին, հիմնադրութեամբ՝ ողբ.ք Հայկ Ժամկեանի եւ Արշամ Տատրեանի, իսկ 7 Նոյեմբեր 1963ին լոյս տեսաւ «Զայակիր» Շաբաթաթերթի Նոր Շրջանի առաջին թիւը, որուն հիմնադիր-խմբագիրը եղած է անբիծ հայրենասէր ողբ. Սարգիս Պալայեան, մնօրէնը՝ իշխատակի արժանի ողբ. Զաւէն Պալայեանը եւ արտօնատէրը՝ Տիկ. Այտա Սերգուեան-Պալայեան: Իր բաժինը բերած է նաև տքնածան աշխատանքով ողբ. Նուպար Պալայեան: Սակայն Ս. Պալայեանի երկրէս վերջնականակէս մեկնելու պատճառաւ, 1979էն մկան խմբագիր-տնօրինը եղած է Զ. Պալայեան եւ 1989էն մինչեւ այսօր անոր խմբագիրն է Ընկ. Աւետիս Մովսէսեան եւ տնօրէնը՝ Պրն. Մարտիրոս Պալայեանը, որ լոյս կը տեսնէ Հայկական Ընթերցարահի հովանաւորութեան տակ:

Նշենք որ 1963-1989 տարիներուն «Զայակիր» եղած է շաբաթաթերթ եւ 1989էն մինչեւ այսօր լոյս կը տեսնէ իբրեւ երկշաբաթաթերթ:

Ցիշենք նաև թէ 1966-1972 տարիներուն «Զայակիր» լոյս ընծայած է Մարզական-Երիտասարդական ամսօրեայ յաւելուած մը եւ 2001էն մինչեւ այսօր կը հարարակէ «Ծիծեռնակ» եռամսեայ երաժշտական յաւելուած մը, խմբագրութեամբ՝ արուեստագէտ Հայկ Աւագեանի:

Պէտք է ըսենք որ 1963էն մինչեւ այսօր շատ բան փոխուած է հայ թէ միջազգային մամուլի իրականութեան մէջ: Ժամանակին թերթս կ'անդրադառնար հայրենի, եղիպատահայ եւ ափիւրքահայ լուրերուն, ինչպէս նաև եղիպատահայ բարաքական իրադարձութիւններուն, սակայն այսօր գոյութիւն ունին հաղորդումներու զանազան ժամանակակից այլ ձեւեր լուրերը:

**Զեր Ծանուցումները Վատահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին**

T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net
www.massisweekly.com

Ամիւտուքահայ մամուլի մը զլիսաւոր պարտաւորութիւնը, այսինքն՝ հայ ընտանիքը կապել իր հայ լեզուին հետ: Եւ թերթիս խմբագրութիւնը միշտ կը փորձէ հաւատարիմ մնալ այս նուիրական պատգամին, ջանալով որ նոր սերունդը սիրով կարդայ իր մայրենի լեզուով տրուած լուրերն ու յօդուածները:

Պիտի չուզենք անդրադառնալ թերթ մը հարարակելու մեծածախս գումարներու մասին, միայն պիտի յիշենք որ ամէն տարի կ'աւելնան ծախսերը կեանքի սղութեան պատճառաւ եւ այս բոլոր ըկ'ըլլան անձնական նուիրական միշոցներով:

«Զայակիր»ի հարարակութեան ամբողջ շրջանին ըսինք ինչ որ մեզի ծշմարտի թուեցաւ, կեղծյարգանք չմատուցինք ասոր կամ անոր, վասն նիւթական ակնկալութեան: Կը մատնանշենք եւ կը քննադատենք ինչ որ սիմակ կը տեսնենք: Այսպէս է որ «Զայակիր» դարձած է հազարաւոր ընթերցողներու սիրելին, տրուած ըլլալով որ կը գրենք լուրերու վստահելի աղբիւրներէ:

«Զայակիր»ին եւ ընթերցողին միշեւ հանալի միամնութիւն մը գոյութիւն ունի: Վատահ ենք որ կը հայ մամուլ կը տեսնենք: Այսպէս է որ «Զայակիր» դարձած է հազարաւոր ընթերցողներու սիրելին, տրուած ըլլալով որ կը գրենք լուրերու վստահելի աղբիւրներէ:

Յարիներ եւ բազմաթիւ առիթներ պիտի ունենանք միամնաբար տօնելու ուրախառիթ այլ հանգուուուններ:

Ելրդ տարուան սեմին անհուն սիրով կ'ողջունենք մեր սիրելի աշխատակիցներն ու ընթերցողները եւ սրտազին շնորհակալութիւն կը յայտնենք անցեալի ու ներկայի բոլոր այն երախտաշատ անձերուն, որոնք որեւէ բանով մը իրենց բաժինը ունեցան եւ կ'ունեան արձանագրուած նուածումներուն մէջ:

Վերջազիս երախտակի խօսք կ'ուղղենք վեհախտացին շնորհակալութիւն ու բարեկամն երուն, որոնք 60 տարուան ընթացքին, միշոցներ ու եռանդ շինայեցին «Զայակիր»ը վառ պահելու:

«Զայակիր»ի յարատեւումը եղիպատի մէջ, 60 տարիներու մամլոյ վաստակով, ընախիր թուղթով ու ինամեալ տպագրութեամբ, յոբէլինական փայլուն անկիւնադարձ մըն է, ուր կը խայտան հոգիները «Զայակիր» մէծ ընտանիքի անվերադարձ մէկնած հիմնադարձնադիրներուն: Յարատեւութիւն կը մաղթներ:

«Զայակիր»ին ի արատեւումը մամուլ վաստակով, ընախիր թուղթով ու ինամեալ տպագրութեամբ: Այսպէս է որ «Զայակիր» դարձած է հազարաւոր ընթերցողներու սիրելին, տրուած ըլլալով որ կը գրենք լուրերու վստահելի աղբիւրներէ:

Յարատեւութիւն կը մաղթներ:

ՀԱՆԴԻՍԱԲՈՐ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՂԱԳ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆԵՔ

ԻՆՋԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏՈՒՐ ԱՌԱՋ ԱՌԱՋ

ԿԻՐԱԿԻ, ՓԵՏՐՈՒԱՐ 8, 2009

Առաւոտեան ժամերգութիւն ժամը 9:30 ին

Սուրբ Պատարագ ժամը 10:30 ին

ՊԻՏԻ ՊԱՏԱՐԱԳ ՈՒ ՔԱՐՈՉԵ

ԹԵՄԻՍ ԲԱՐԵԽՆԱՍ ԱՌԱՋՆՈՐԴ՝

ԳԵՐԸ. ՏԵՐ ՅՈՎՆԱՆ ԱՌ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

Առլնդերակայութեամբ՝ Եկեղեցւոյ Հովի Արժ. Տէր Նարեկ Ա. Քիայ. Մատարեանի

Առաւոտեան ժամերգութիւնները և

Սուրբ Պատարագի երգեցուրիւնը պիտի կատարէ՝

ԽԱՂԱՏՈՒՐԻՄԵԱՆ ԴՊՐԱՅ ԴԱՍ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԵՐ,

«Կոմիտասեան» բազմաօյն եղանակաւ,

Ղեկավարութեամբ՝ Բրշ. Ստեփան Սրբ. Կէօվիւմեանի

Երգեհոնահարութեամբ՝ Ովսաննա Մեղրիկեանի

Մասնաւոր հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարի

Եկեղեցւոյ հիմնադիրներուն, բարերարներուն,

հոգաբարձուներուն և բոլոր այն անդամներուն,

որոնք անդամ բաժանութեամբ:

Արարողութիւնէն յետոյ, տեղի պիտի ունենայ Մատարի:

Օրինութիւն և պիտի բաժնուի ներկաներուն:

Կը հրաիրենք հաւատացեալները ներկայ գտնուելու և

մասնակցելու արարողութեանց և մատաղին:

Այս հաւատացեալները որոնք ուխտ մը կամ փափաք մը ունին և կուպէն օգտակար ըլլալ Սուրբ Մարգիս Եկեղեցիին նիւթապէս մասնակցելով մատաղին, թող հեռածայնէն եկեղեցին իւսուուն:

թիւով՝ (323) 269-0907

700 S. LA VERNE AVE. E. LOS ANGELES, CA 90022

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ

ԱԻԱՆԴԱԿԱՆՆ ՈՒ ՆՈՐԸ ԱՐԴԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ

Նորոգող հնութեանց, Նորոգեա եւ զիս, Նորոգ զարդարեա:
ՆԵՐՍԻՆ ՇՆՈՐՅԱԼԻ

ԱԶԱՏՈՒՀԴԻ ՍԻՄՊԵԱՆ

Ընկերութեան կեանքի պատ-
մական հոլովոյթին մէջ, աւան-
դականն ու նորը իրարու ազուց-
ուած շղթայի մը օղակներն են:
Իւրաքանչիւր սերունդ կը բերէ իր
նապաստը՝ օղակ մը եւս աւելցնելով
մայր շղթային եւ պահելով շարու-
նակականութիւնը մարդկային քա-
ղաքակրթութեան ընթացքին: Յե-
ղափոխութիւններու, պատերազմնե-
րու, արագ թափով յառաջացած
ընկերային հրմնական ցնդաշրջում
ներու ընթացքին, եթէ նոր օղակ մը
չաւելնայ նախկինին վրաց, կապը կը
խզուի անցեալին ու ներկային մի-
ջեւ: Ասոր որպէս հետեւանք, շփոթ
մը կը ստեղծուի մարդկային ընկե-
րութեան ներկայի ու ապագայի
նապատակներուն շուրջ, անելի վիճա-
կի կը մատնուի մարդկութիւնը,
ճշմարիտ ճամբան կը կորանցնէ ան:

Նման անելի մատնուած է 20-րդէն 21րդ դար անցուամի մէջ գտնուող մարդկային ընկերութիւնը: 20րդ դարը թատերաբեմ հանդիսացաւ երկու համաշխարհային պատերազմներու եւ արհեստագիտական հսկայաքայլ յառաջդիմութեան: Այդ պատճառաւ հսկայ պարապութիւն մը ասեղծուած է մարդկային մշակութիւններուն եւ ներկային միջեւ, որովհետեւ օղակը խոյս տուած է: 20րդ դարը կը յատկանշուի մարդկութեան հանդէպ ամենէն անգութ վայրագութիւններով, մկնելով Հայոց ցեղասպանութենէն, նացի բարբարոսութիւններէն: Թէքնիքի հսկայաքայլ յառաջդիմութեան հետ գուգահեռ կ'ընթանայ մարդու հանդէպ վայրագութիւնը:

Այս տուեալներու լոյսին տակ,
ամէն համնող նոր սերունդ, պատաս-
խանատուութիւն զգալու է վերա-
հաստատելու, վերասահմաներու ըն-
կերութեան նպատակները: Վերա-
տեսութեան ենթարկելու է աւանդա-
կան արժէքները, մեթուները: Իւ-
րաքանչիւր նոր սերունդ պէտք է
նոր պայմաններէն թելաղուուղ լու-
ծումներ առաջարկէ, միջոցառում-
ներ որդեգրէ: Այս է ներկայ սերուն-
դին առջեւ դրուղ մարտահրաւէրը:
Եթէ աւանդական այս սկզբունքները
մնայուն կերպով չվերահաստատ-
ուին, կը մոռցուին: Գաղափարնե-
րը կը մաշին ո՛չ թէ անոր համար
որ ճշմարիտ չեն, այլ որովհետեւ
անոնք պէտք է վերարժեւորուին
ամէն դարու յատուկ ոճով: Միջո-
ցառումներն ու մեթուները հար-
կաւոր է փոխել, պատշաճեցնելու
համար ներկայ իրականութեան:
Ընկերութեան նպատակները եւ
մարդկային հիմնական արժէքները
պէտք է կրկին անգամ շեշտուին,
անոնց տալով նոր տարազ եւ գու-
նաւորում, մեկնելով այսօրուան
ոնկեռութեան աահանգ օնենէն:

Ըսկերութեան պահասմէքսերէս:
Այսօր մարդիկ ինքինքնին
անզօր կը զգան ազգային եւ մի-
ջազգային իրադարձութիւններուն
առաջ: Փոփոխութիւնները այն-
քան մեծ են, որ կը կարծուի թէ
աւանդութիւնն ու ժառանգութիւնը
ժամանակավրէպ հասկացողութիւն-
ներ են եւ լուծում չեն բերեր իրենց
ներկայի դիմագրաւած խնդիրնե-
րուն:

Սակայն, վտանգը չի գար այնքան խնդիրներու տարողութենէնքն, որքան աւանդակնօրէն ըն-

դունուած հիմնական սկզբունքներու տկարացումէն եւ անոնց վերացումէն: Նաեւ՝ միջոցներու եւ նպատակներու միջեւ ստեղծուած շփոթէն:

Ո՞րն է ուրեմն դարուս չափա-
նիշը. արհեստագիտական յառա-
դիմութիշունը թէ մարդկային ու
հոգեկան արժէքներու առկայու-
թիւնը ընկերութեան կեանքին մէջ։
Վերջին հաշուով մեր թոռները
21րդ դարու վերջաւորութեան շատ
աւելի մեծ գիտական հսկաներ
պիտի յառաջացնեն, քան ինչ որ
ունինք եւ որոնցմով կը զմայլինք
այսօր։ Ինչպէս մոմի լոյսը ելեկտ-
րականութեա հետ բաղդատած տկար
է ու անզօր, ձիով քշուած կառքը
անբարդատիելիօրէն դանդաղ՝ օդա-
նաւալին ներկայ արագ ճախրանք-
ներուն դիմաց, նոյնպէս մեր ներ-
կայ յառաջդիութիւնները ապա-
գային պիտի համարուին չնչին։

Աւանդականը մշակովիթն է,
մարդուն ստեղծագործութիւնն է
արուեստներու, գրականութեան,
երաժշտութեան, ճարտարապետու-
թեան եւ յարակից մարզերու մէջ:
Ընկերութեան համար անոր ստեղ-
ծած օրէնքներն են, անոնց ժողովր-
դավարական բնոյթը, նաեւ մտա-
ծումի ազատութիւնը, իրաւունք-
ներու հանդէպ յարգանքը, կրթու-
թիւնը, ընտանիքը, կրօնո:

Քաղաքակիրթութիւնը նորն է,
արդիականը, թէքնիքը, գիտական
յառաջդիմութիւնները, նիւթական
շօշափելի իրազործումները:

Այսօրուան սերունդին պարտքն
է գիտական նուաճումներն ու ար-
հեստագիտական սիրամնները օգ-
տագործել մարդուն համար, անոր
առողջութեան, բարօրութեան ու
երջանկութեան համար: Այդ ձեւով
է, որ նոր օղակը կապած կ'ըլլանք
ընկերութեան պատճական մայր
շղթային եւ անարգել կը յառաջա-
նանք մեր սերունդին վիճակուած
պատճական դերը կատարած ըլլա-
լու հոգեկան բաւարարութեամբ:
Տե՛ս՝

Ներկայ դարու ազգեցցութիւնը
մարդ անհատին վրայ կը բնորոշ-
ուի՝ անոր աւանդականօրէն ջատա-
գովուած բարոյական նկարագրի
եւ բարոյական ամէն կարգի ար-
ժէքներէ մերկացուածով եւ նիւթա-
կան արէքներու վրայ դրուած շեշ-
տով։ Մարդը մարդ դարձնողը իր
նկարագիրն է, բարոյական կենդա-
նագիրը։ Աւանդական մարդը նկա-
րագիր ունեցող մարդն է, որ մկրտնք-
ներ ունի եւ ուրեմն կայուն է իր
կեցուածքներուն մէջ, ամէն օր տե-
սակէտ ու մկրտնք չի փոխեր։ Ան

իսոստումները կը յարգէ, ինչ որ ալ
արժեն անոնք: Բարեկամութիւնն-
երու հանդէպ հաւատարիմ է եւ
վաղանցուկ շահերու համար չի զո-
հեր զանոնք: Կը մնայ հաստատ ու
ամուր իր յանձնառութիւններուն
նկատմածք, մինչեւ վերջնական լու-
ծումի հասցնելով զանոնք: Այսօր
պակասը կայ այդպիսի յանձնառու-
եւ հոգեկան բարեկամութիւն ունե-
ցող մարդոց: Թէեւ նման հոգեկան,
ազգային, բարոյական ու մտաւորա-
կան շնորհքներով օժտուած մարդը
իրեն արժանի յարգանքը չի վայե-
լէր այսօրուան ընկերութեան մէջ,
եթէ իր այդ բոլոր բարեկամութ-
իւններուն չընկերանայ նաեւ նիւ-
թական բարեկեցութիւնն ու հարս-
տութիւնը:

Այսօրուան մարդը պարպւած
է մարդը մարդ դարձնող յատկու-
թիւններէն: Հաշիւ է ամբողջու-
թեամբ: Իր ամէն մէկ քայլն ու-
ժակած բարեկամութիւնը անպայց-
մանօրէն շա՞՛ մը կը հետապնդեն: Առանց խղճահարութեան կը դա-
ւածան է իր բարեկամութիւննե-
րուն եւ սկզբունքներուն, որովհե-
տեւ պատեհապաշտ նկարագիր ու-
նի: Ներկայ մարդը առաւելու-
թիւններ շատ ունի... զարգացում,
լեզուններու իմացութիւն, ճամփոր-
դական լայն փորձառութիւններ եւ
դիւրութիւններ, միջազգային յա-
րաբերութիւններ ու կենցաղային
բարձր մշակութ: Սակայն, երբ
առիթը կը տրուի մօտէն շփուելով
ճանչնալու արտաքին շպարին ետին
կանգնած մարդը, յուսախաբու-
թիւնը կը պատէ քեզ, քանի որ
ներքին մարդը, յուսախաբութիւնը
կը պատէ քեզ, քանի որ ներքին
մարդը, բարոյականի տէր մարդը
անհետ կորած է իր մէջ:

Մարդու, աւանդականօրէն ընդունուած արժանիքներուն եւ հոգեկան բարեմասնութիւններուն նահանջը կը բացատրուի նաև անոր կրօնական հաւատքի տկարացումնով։ Քրիստոնէական կրօնը հիմքնէ բարոյականութեան, եւ քանի որ մարդիկ զայն մէկդի դրած կ'ապրին ու կը գործեն արդի ժամանկ-

Ներուն՝ հիմնականին մէջ անհատաւ ու անկրօն՝ զարմանալի չէ որ մարդը դարձած է անմարդկային իր արարքներուն, ապրելակերպին եւ զգալու կերպին մէջ։ Ներկայ յուսահատական կացութիւնը շրջելու համար, անհրաժե՛շտ է անհատ մարդուն կողմէ, խոր ինքնաքննութիւն մը իր կեանքի նպատակներուն շուրջ, մարդու եւ Աստուծոյ վերադասաւորման եւ կրօնական հաւատքի առնչութեան՝ իր առօրեայ կեանքին հետ։ Այս բոլորը կատարուելու են յատկապէս առաջնորդութեամբը եւ օգնութեամբը մեր ժողովուրդի ամենակեղունական ու ազգեցիկ աւանդութիւնը մարմնացնող Հայց։ Եկեղեցւոյ։ Այսօրուան անհատի կեանքին համար անհրաժեշտ է սակայն, որ եկեղեցին ծէմէն ու արարողութենէն վեր՝ հանապազօրեայ հոգեկան մնունդ շամբէ իր հաւատացեալներուն, վերասահմանէ քրիստոնէական սկզբունքները՝ արդի կեանքի պայմաններու լոյսին տակ։ Վերահաստատէ աւադականօրէն մէզի հասած մեր հայրերու հաւատքին էական տարրերը եւ ուղղութիւն տայ այսօրուան մարդուն՝ լուծելու իր հարցերն ու դժուարութիւնները արդի շփոթահար ընկերութեան մէջ։

Հայ ընտանիքը կը ներկայաց-
նէ մեր ժողովուրդի աւանդներու
պահպանման ամենակարեւոր հաս-
տառութիւնը ու անոր կարեւոր
իրազործումը դարերու ընթաց-
քին։ Տան մեծերը՝ մեծ հայր, մեծ
մայր, գաւակներ, հարսեր, թոռ-
ներ՝ մէկ երդիքի տակ կ'ապրէին
ամենայն կարգապահութեամբ, ակ-
նածանքով ու համակերպումի սքան-
չելի ոգիով։ Օրհնութիւն կար տան
մէջ, երջանկութիւն։ Այսօրուան
ընտանեկան կեանքը, սակայն, կա-
րելի է անոր հիմնական գիծերը
փոխանցել նոր սերունդին՝ որպէս
աւանդութիւն։ Զօր օրինակ, զոյ-
գերուն իրարու հանդէպ ունեցած
մէրն ու հաւտարմութիւնը, ծնողաց

覃文平 19

EXQUISITE Mediterranean Mouthwatering Gourmet Cuisine
BANQUET HALL - SPECIAL EVENTS - CORPORATE FUNCTIONS - HOOKA PATIO

Golden Nights
Mediterranean Cuisine

Celebrate Your
Valentines Day
@ Golden Nights
on February 13 & 14
and
Enjoy your night
with

714-228-9730

Happy Valentine's Day

Complete Lebanese
and Armenian
Mezza +
Large Selection of
Fine Flavored -
Hookah
Dinner, 14 items, 7 Days
Lunch & Dinner

Golden Nights Mediterranean Cuisine
Southern California's #1 Destination For Family Gathering and Entertainment
7115 Beach Bl., Buena Park, California

ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՆՇԱՆՃԻԳՆԵՑԵԱՆ

Սուլթան Համիտի արխւնարբու տիրապետութեան եւ առանձնապէս «Երիտ-թուրքերի» իշխանութեան ժամանակ՝ 1915-23 թթ. արեւմտեան Հայաստանը կորցրեց իր պապական տարածքները, եւ պետութեան կողմից ծրագրուած ոճիրի միջոցով, բնաջնջեցին երկրի բնակչութեան մեծ մասը:

Թուրքերը կոտորեցին մօտ 1.5 միլիոն անդէն, անպաշտպան մի ժողովուրդ:

Տղամարդկանց նախօրօք, 1914 թ. ամրանը, զինուորագրեցին թրքական բանակ՝ զէնք չկրելու պայմանով:

Այս խորամանկ, նենդ քայլը օդնեց նրանց, անօգնական ժողովուրդին, տեղահանութեան պատրուակի տակ, կոտորել եւ դուրս շարտել իր պատմական հայրենիքից:

Կոտորածից յետոյ, կենդանի մնացած հայերը, տարածուեցին աշխարհով մէկ, հաստատուեցին եւրոպական եւ արաբական երկրներում, երկար տարիներ գոյատեւեցին այդ հրւընկալ երկրներում:

Երկրորդ Համաշխարհային պատերազմից առաջ, կազմակերպուած հայրենադարձութեան աշխատանքներին, իմ ակտիւ մասնակցութիւնը բերեց, հայրենանուէր բարերար՝ Արշակ Չոպանեանը:

Նրա նամակները ուղղուած Ա. Խանճեանին, ֆրանական կառավարութեան նախարարներին, տուեցին դրական արդիւնք:

Չոպանեանի շնորհիւ հանգանակուեցին հարիւր հազարաւոր ֆրանքներ, ներգաղթը կազմակերպելու համար:

Այս տարիներին հայրենանուէր մեծ աշխատանք կատարեց Խորհրդային Հայաստանի նշանաւոր մտաւորական՝ Դանուշ Շահվերտեանը, որը գեռ յեղափութիւնից առաջ աւարտել էր Պետքրդի համալսարանի իրաւաբանական ֆակուլտետը:

Նրա կատարած կարեւոր ազգօգուտ գործի համար, Խորհրդային կառավարութիւնը 1937 թ. Շահվերտեանին գնդակահարեց: Մի տարի առաջ, 1936 թ. Յունիս ամսին, Բերիան Թիֆլիսում ուղղակի իր դրասենեակի մէջ գնդակահարեց: Չահման ժամանական ծանրագույն աշխատանքների մէջ գնդակահարեց Ա. Խանճեանին:

1936 թ. Ֆրանսայից, Յունաստանից, Պուլկարիայի եւ մի քանի այլ երկրներից Խորհրդային Հայաստանի նշանաւոր համարութիւնից առաջ համարութիւնից առաջ աւարտել էր Պետքրդի համալսարանի իրաւաբանական ֆակուլտետը:

Պատերազմից անմիջապէս յետոյ, 1945 թ. Նոյեմբերի 23ին, Խորհրդային կառավարութիւնը արտօնեց արտասահմանի հայերի ներգաղթը Հայաստան:

Սա հայրենադարձութեան խորագուն երկրորդ շտապն էր, որից յետոյ հարիւր հազարաւոր հայեր վերաբարձանական հայրենիք:

Հայաստանում դժուարութիւնների ծանր տարիներ էին: Պատերազմը նոր էր վերջացել, շարունակում էր քարտային սիստեմը, բնակիչների մէկ շնչի օրապահիկը էր անցնում 200 դր. հացից, չկային պատրաստ բնակարաններ, սոցիալական ծանր վիճակ էր:

1946 թ. յունաշայ գաղութի առաջնորդ պրեզիդի Կարապետ Արք. Մագլմեանը, որ 1943 թ. Աթէնքի ֆիքս թաղամասի եկեղեցում Ամե-

նացն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա.ին վարդապէտ էր օծել, նոյն եկեղեցում պատարագեց յետոյ, Հայաստանից բերած հողը, սովորակով, խորանից, ժողովուրդին էր բաժանում:

Մեր հայրենասէր, ֆանատիկ հայերը, իրար ջարդելով, ուզում էին մի քանի գրամ հող ձեռք բերել, բերուած իրենց հայրենիքից: Ժողովուրդը հաւատքով էր լցուած, հաւատում էր սրբազնին, որը հաւաստացաւ մի ժողովուրդը էր:

- Կը գնաք Հայաստան, տները պատրաստ ձեզ են սպասում: Մեր ժողովուրդը չէր պատկերացնում, ի՞նչ տների մասին է խօսքը, եթէ երկարատեւ պատերազմից յետոյ քայլայուել էր Միութեան տնտեսութիւնը, երկիրը լրիւ վերածուել էր պէտք էր աւելացներ էր պատուակները, որը հաւաստացաւ: Հայոց հաւատքով էր աշխատանուէր էր աշխատանիքը, որը ըստ աշխատանիքից այլ աշխատանիքը էր աշխատանիքը:

Ինչպէս պարզուեց, եկանք, սումտեղ չկար, տեղաւորում էին ընդհանուր բնակարաններում, 20-25 հոգի մի բնակարանում: Փոքր ընտանիքներին տեղաւորում էին խոհանուցներում:

Նշուած դժուարութիւնների հետ մէկտեղ կար նաեւ «Հացի ինչպի՞ր»: Հացը տալիս էին «տալուն» և աշխատանիքներին տեղաւորում էր աշխատանիքը: Այս բնակարաններին էր աշխատանիքը չէր աշխատանիքը:

Ազատ վաճառ չկար, ամէն ինչ «տալուններով» էր, պատերազմական վիճակը երկրում շարունակուում էր: Հերթերի մէջ վէճեր էին տեղի ունենում: Հայրենադարձները սովոր չէին այս պայմանաներին, արտասամանում վողոց կարելի էր ամէն ինչ ունենալ: Այս անսովոր վիճակը յաճախ տեղիք էր տալիս դժուարութիւնների հուսահատութեան:

Սրան յաջորդեց 1949 թ. Յունիս-Յուլիս ամիսներին իրականացնուած Ստալինեան աքսորը:

1948 թ. Յունիս-Յուլիս ամիսներին իրականացնուած կարեւութիւնների մէջ վողոց կարելի էր ամէն ինչ ունենալ: Այս անսովոր վիճակը յաճախ տեղիք էր տալիս դժուարութիւնների, յուսահատութեան:

Սրան յաջորդեց 1949 թ. Յունիս-Յուլիս ամիսներին իրականացնուած Ստալինեան աքսորը:

1948 թ. Յունիս-Յուլիս ամիսներին իրականացնուած կարեւութիւնների մէջ վողոց կարեւութիւնների մէջ վէճեր էին տեղի ունենում: Հայրենադարձները սովոր չէին այս պայմանաներին: Այսպիսով մէր քաղաքը լցուեց հայերով, որոնց մի մասը երկրաշարժը, Ղարաբաղի պատասխանը ամակարգ էր աշխատանիքը:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին, յաջողութեամբ աւարտում միջնակարգ դպրոցները, բայց էր անուած:

Ժայռենադարձ երեխաները շատ արագ յարմարուեցին տեղի կրթական համակարգին, լաւ սովորում էին,

ՀԱԽՄԱՏԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՄԱՆ ՓԱԾԻԿԵԱՆ ԵՒ ԼԻԼԻԹ ԳԱԼՈՅԵԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆ

Դրամատիկ վերջաբան ունեցաւ շախմատի Հայաստանի 2009թ. տղամարդկանց առաջնութիւնը: Երկար ժամանակ մրցաշարային աղիւսակը գլխաւորող Տիգրան Քոթանջեանը վերջին 2 տուրքում ախոյեանի կոչումը զիջեց աւելի երիտասարդ Արման Փաշիկեանին: Քոթանջեանի համար ճակատագրական էր 12-րդ տուրը, երբ Տիգրանը սեւերով պարտուեց Հայաստանի հաւաքականի պահեստային խաղացող Արտաշէս Մինասեանին: Այս պարտութիւնից անմիջապէս օգտուեց Արման Փաշիկեանը, որը ոչ-ոքի խաղաց Աշոտ Անաստասեանի հետ եւ հաւասարուեց առաջատարին: Վերջին՝ 13-րդ տուրից առաջ Տիգրան Քոթանջեանը եւ Արման Փաշիկեանը վաստակել էին 7,5-ական միաւոր: 13-րդ տուրում Քոթանջեանը սպիտակ-ներով յաղթեց Աւետիք Գրիգորեանին: Արման Փաշիկեանը նոյնպէս ափիտակ-ներով առաւելութեան հասաւ օլիմպիական ախոյեան Տիգրան Պետրոսեանի նկատմամբ: Առաջատարները դարձեալ հաւասարուեցին իրենց ակտիւում ունենալով 8,5-ական միաւոր, սակայն լրացուցիչ ցուցանիշներով ախոյեանի կոչումը նուածեց Փաշիկեանը:

3-րդ հորիզոնականում հանգրուանեց Զաւէն Անդրէասեանը, որը վաստակել էր 8 միաւոր: Նոյնքան միաւորով 4-րդ տեղում յայտնուեց Արթուր Զիբուխչեանը, որը յաջող մեկնարկից յետոյ չկարողացաւ զարգացնել յաջողութիւնը:

Հայաստանի հաւաքականի խաղացող Տիգրան Պետրոսեանը, որը ամենաբարձր վարկանիշը ուներ մրցաշարում, 7 միավորով հանգրուանեց 8-րդ հորիզոնականում:

Մրցաշարային աղիւսակը 3,5 միաւորով եզրափակեց Արա Մինասեանը:

Աւարտուեց նաև կամսանց Հայաստանի առաջնութիւնը: 7,5 միաւորով ախոյեանի կոչումը նուածեց Հայաստանի հաւաքականի խաղացող Լիլիթ Գալոյեանը:

Հայաստանի հաւաքականի մէկ այլ խաղացող Միրանուշ Անդրէասեանը, 7 միաւորով դարձաւ փոխ-ախոյեան:

Արման Փաշիկեան

Լիլիթ Գալոյեան

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԹՈՒՐՔԻԱ ՖՈՒՏՊՈԼԱՅԻՆ
ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՀԱՅՈՒՊՈՒՄ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱՅ
ԳԻՒԼԻ ԾՆՍԴԱՎԱՅՐՈՒՄ

Հայաստան-Թուրքիա ֆուտպոլային պատասխան հանդիպումը տեղի կ'ունենայ Թուրքիայի նախագահ Արդուլլահ Գիւլի ծննդավայր կեսարիայում: Նման որոշում է կայացրել Թուրքիայի ֆուտպոլի ֆետերացիան: Հանդիպումը տեղի է ունենալու 2009 թուականի հոկտեմբերի 14-ին Կեսարիայի «Քաղիք Հայ» մարզադաշտում, որի շինարարական աշխատանքները նախատեսում է աւարտին հասցնել մինչեւ ընթացիկ տարուայ Ապրիլի 1-ը:

ՈՒԵՖԱ-ի «ԱՐԴԱՐ ԽԱՂ» ՄՐՑՈՅԹՈՒՄ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ 17-ՐԴ ՏԵՂՈՒՄ Է

Հայաստան ՌԵՖՈՒ-ի հրապարակած «Արդար Խաղ» մրցոյթի վերջին ցուցակում 7,937 գործակցով եւ 28 միջազգային պաշտօնական խաղերով գրադացնում է 17-րդ տեղը: Առաջին տեղում Նորիկիան է՝ 8,35 գործակից, 57 խաղ, 2-րդ՝ Դանիան՝ 8,201 գործակից, 69 խաղ, 3-րդ՝ Շուլանդիան՝ 8,186 գործակից, 51 խաղ:

Նշենք, որ Ռուսաստանը 16-րդ տեղում է՝ 7,959 գործակից, 77 խաղ, Վրաստանը՝ 36-րդ՝ 7,746 գործակից, 28 խաղ, Ադրբեյջանը՝ 40-րդ՝ 7,676 գործակից, 37 խաղ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԱՏ ՈՒԻ ԸՄԲԵԱՍԱՐՏԻ
ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի 130 մարզիներ թունուարի 23-25-ը Երեւանում վիճարկել են ՀՀ ազատ ոճի ըմբաժամարտի ախոյեանի կոչումները:

55կդ քաշային կարգում յաղթել է Միհրան Զաբուրեանը, արծաթէ մեղալ է նուաճել Գեղամ Յարութիւնեանը, բրոնզէ մեղալներ՝ Արտեմ Յամբրաձումեանը եւ Օհան Գիբինեանը՝ բրոնզ էլ Երեւանից: 60կդ քաշային կարգում ախոյեան է դարձել Երեւանցի Արթուր Առաքելեանը, 2-րդ տեղում է վանաձորցի Հայկ Եղատեանը, 3-րդ՝ Արարատ Մարտիրոսեանը՝ Արտաշատատից, եւ գիւմրեցի Արտեմ Նալբանդյանը:

66կդ քաշային կարգում լաւագունը վանաձորցի Ժիրայր Յովհանիսեանն էր: Արծաթէ մեղալակիր է դարձել Աւետիս Առաքելեանը՝ Արտաշատից, իսկ բրոնզէ մեղալակիրներ՝ Համազասպ Յովհանիսեանը՝ Արտաշատից, եւ գիւմրեցի Վարդան Պապիկեանը: 74կդ քաշային կարգում ՀՀ չեմպիոն է դարձել Սուրէն Մարկոսեանը՝ Գառնիից, որը եզրափակիչում յաղթել է Երեւանցի Հայկ Կարապետեանին: Բրոնզէ մեղալները բաժին են ընկել գիւմրեցի Մերուժան Զաղոյեանին եւ Երեւանցի Սամուէլ Աղեանին: 84կդ քաշային կարգում յաղթել է Երեւանցի Յարութիւն Գէորգեանը, փոխախոյեան է դարձել գիւմրեցի Դաւիթ Պապոյեանը, բրոնզէ մեղալակիրներ՝ Սարգս Անտոնեանը՝ Արագածոտնի մարզից եւ Երեւանցի Գէորգ Աւշարեանը:

96կդ քաշային կարգում յաղթող է հանաչուել էղդար Ենոքեանը, 2-րդ տեղում է Գրիգոր Մկրտչեանը, 3-րդ՝ Վահագն Մամուկեանը եւ Ռոբերտ Աբրահամեանը՝ բրոնզ էլ Երեւանից: 120կդ քաշային կարգում յաղթանակ է տօնել Երեւանցի Արման Գուլեանը, 2-րդ տեղում է Վահագն Մամուկեանը՝ Գրիգորեանը, 3-րդ՝ Վաչիկ Եղիազարեանը եւ Տիգրան Քետոյեանը՝ բրոնզ Երեւանից:

BIG BEAR 2009

February 20th-22nd

Homenmen is hosting its annual
Big Bear Winter Getaway!

Bring your friends and family
along and join the fun!

FOR RESERVATIONS
(818)590-2824
RAZMIC

Hosted By

Location

